

HALFJAARBERICHT 2019
NV Nederlandse Spoorwegen

Datum 15 augustus 2019

Pagina 2/18

Halfjaarcijfers 2019 NV Nederlandse Spoorwegen

Verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening
over het eerste halfjaar eindigend op 30 juni 2019
NV Nederlandse Spoorwegen

(in miljoenen euro's)

	Toelichting	eerste halfjaar	
		2019**	2018*
Opbrengsten	6)	3.156	2.871
Bedrijfslasten		-3.039	-2.843
Aandeel in resultaat investeringen verwerkt volgens de equity- methode		<u>3</u>	<u>6</u>
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten		120	34
Nettofinancieringsresultaat		<u>-25</u>	<u>-7</u>
Resultaat voor winstbelastingen		95	27
Winstbelasting	7)	<u>-1</u>	<u>-6</u>
Resultaat over de verslagperiode		94	21
Toe te rekenen aan:			
De aandeelhouder van de vennootschap		90	19
Minderheidsbelang		<u>4</u>	<u>2</u>
Resultaat over de verslagperiode		94	21

*Aangepast voor de stelselwijziging spoorwegpensioenregelingen Verenigd Koninkrijk, zoals toegelicht in de grondslagen.

**De Groep heeft IFRS 16 toegepast vanaf 1 januari 2019, met toepassing van de aangepaste retrospectieve benadering.

Daarom is het cumulatieve effect van de invoering van IFRS 16 als een aanpassing in de openingsbalans op 1 januari 2019 verwerkt, zonder aanpassing van vergelijkende informatie, zoals opgenomen in de algemene toelichting.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 3/18

Verkort geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat
over het eerste halfjaar van 2019
NV Nederlandse Spoorwegen

(in miljoenen euro's)

	eerste halfjaar	
	2019**	2018*
Resultaat over de verslagperiode	94	21
Totaalresultaat te reclassificeren naar winst-en-verliesrekening in volgende perioden	7	9
Totaalresultaat niet te reclassificeren naar winst-en-verliesrekening in volgende perioden	3	-
Niet gerealiseerde resultaten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen	10	9
Totaalresultaat over de verslagperiode	104	30
Toe te rekenen aan:		
De aandeelhouder van de vennootschap	99	25
Minderheidsbelang	5	5
Totaalresultaat over de verslagperiode	104	30

*Aangepast voor de stelselwijziging spoorwegpensioenregelingen Verenigd Koninkrijk, zoals toegelicht in de grondslagen.

**De Groep heeft IFRS 16 toegepast vanaf 1 januari 2019, met toepassing van de aangepaste retrospectieve benadering.

Daarom is het cumulatieve effect van de invoering van IFRS 16 als een aanpassing in de openingsbalans op 1 januari 2019 verwerkt, zonder aanpassing van vergelijkende informatie, zoals opgenomen in de algemene toelichting.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 4/18

Verkorte geconsolideerde balans*
eindigend op 30 juni 2019
NV Nederlandse Spoorwegen

(in miljoenen euro's)	Toelichting	30 juni 2019*	31 december 2018
Activa			
Materiële vaste activa		4.137	3.979
Vastgoedobjecten		137	151
Immateriële vaste activa		438	416
Gebruiksrecht vaste activa		1.625	-
Investerings verwerkt volgens de equity-methode		16	17
Overige financiële vaste activa, inclusief beleggingen	1)	160	159
Uitgestelde belastingvorderingen		201	196
Totaal vaste activa		6.714	4.918
Vorraden		172	169
Debiteuren en overige vorderingen		910	830
Te vorderen winstbelasting		20	16
Geldmiddelen en kasequivalenten		795	906
Activa aangehouden voor verkoop		-	191
Totaal vlottende activa		1.897	2.112
Totaal activa		8.611	7.030
Eigen vermogen en verplichtingen			
Totaal eigen vermogen	2)	3.659	3.627
Aan komende jaren toe te rekenen baten		253	275
Leningen en overige financiële verplichtingen inclusief derivaten	3)	694	696
Leaseverplichtingen	3)	1.495	44
Personeelsbeloningen		30	30
Voorzieningen		125	119
Overlopende posten		37	42
Uitgestelde belastingverplichtingen		48	48
Totaal langlopende verplichtingen		2.682	1.254
Leningen en overige financiële verplichtingen inclusief derivaten	3)	201	96
Leaseverplichtingen	3)	192	2
Verschuldigde winstbelasting		7	12
Crediteuren en overige schulden		1.354	1.315
Vooruitontvangen baten		443	694
Voorzieningen		73	24
Passiva aangehouden voor verkoop		-	6
Totaal kortlopende verplichtingen		2.270	2.149
Totaal verplichtingen		4.952	3.403
Totaal eigen vermogen en verplichtingen		8.611	7.030

*De Groep heeft IFRS 16 toegepast vanaf 1 januari 2019, met toepassing van de aangepaste retrospectieve benadering. Daarom is het cumulatieve effect van de invoering van IFRS 16 als een aanpassing in de openingsbalans op 1 januari 2019 verwerkt, zonder aanpassing van vergelijkende informatie, zoals opgenomen in de algemene toelichting.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 5/18

Verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht*
over het eerste halfjaar van 2019
NV Nederlandse Spoorwegen

(in miljoenen euro's)

	eerste halfjaar	
	2019**	2018*
Resultaat over de verslagperiode	94	21
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	384	176
Bijzondere waardeverminderingen	0	0
Overige mutaties	21	5
	499	202
Mutatie werkkapitaal en overige posten	-208	238
	291	440
Betaalde financieringslasten en betaalde winstbelasting	-34	-26
Nettokasstroom uit bedrijfsactiviteiten	257	414
Ontvangen financieringsbatens	4	7
Dividend uit investeringen verwerkt volgens de equity-methode	4	15
Verwerving van (im)materiële vaste activa	-319	-349
Verwerving van vastgoedbeleggingen	-1	0
Vervreemding van (im)materiële vaste activa	11	194
Ontvangsten/Betalings voor overige beleggingen	0	0
Vervreemding financiële vaste activa, incl. beleggingen	9	1
Verwerving financiële vaste activa, incl. beleggingen	-20	-11
Nettokasstroom uit investeringsactiviteiten	-312	-143
Nettokasstroom uit bedrijfs- en investeringsactiviteiten	-55	271
Aflossing van opgenomen leningen	-121	-222
Aflossing van leaseverplichtingen	-153	
Opname van leningen en overige financiële verplichtingen	250	300
Betaald dividend	-37	-8
Nettokasstroom uit financieringsactiviteiten	-61	70
Netto-toename (-afname) geldmiddelen en kasequivalenten	-116	341
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari	906	565
Geldmiddelen en kasequivalenten geclassificeerd als aangehouden voor verkoop	4	0
Valutakoers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen	1	1
Geldmiddelen en kasequivalenten per 30 juni	795	907

*Aangepast voor de stelselwijziging spoorwegpensioenregelingen Verenigd Koninkrijk, zoals toegelicht in de grondslagen.

** De Groep heeft IFRS 16 toegepast vanaf 1 januari 2019, met toepassing van de aangepaste retrospectieve benadering. Daarom is het cumulatieve effect van de invoering van IFRS 16 als een aanpassing in de openingsbalans op 1 januari 2019 verwerkt, zonder aanpassing van vergelijkende informatie, zoals opgenomen in de algemene toelichting.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 6/18

Verkort geconsolideerd mutatieoverzicht Eigen Vermogen
over het eerste halfjaar van 2019
NV Nederlandse Spoorwegen

(in miljoenen euro's)

	Geplaatst aandelen kapitaal	Overige reserves	Ingehou- den winsten	Totaal	Minder- heids- belang	Totaal eigen vermogen
Stand per 1 januari 2018	1.012	42	2.467	3.521	1	3.522
Gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten over de periode						
Resultaat over de verslagperiode			19	19	2	21
Niet-gerealiseerde resultaten		6		6	3	9
Totaalresultaat over de verslagperiode	-	6	19	25	5	30
Transacties met eigenaars, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen						
Overige mutaties		-12	13	1		1
Dividend aan aandeelhouders			-8	-8		-8
	-	-12	5	-7	-	-7
Stand per 30 juni 2018	1.012	36	2.491	3.539	6	3.545
(in miljoenen euro's)						
Stand per 31 december 2018	1.012	39	2.565	3.616	11	3.627
Aanpassing naar aanleiding van toepassing IFRS 16		-3	-31	-34	-1	-35
Stand per 1 januari 2019	1.012	36	2.534	3.582	10	3.592
Gerealiseerde en niet gerealiseerde resultaten over de periode						
Resultaat over de verslagperiode			90	90	4	94
Niet-gerealiseerde resultaten		9		9	1	10
Totaalresultaat over de verslagperiode	-	9	90	99	5	104
Transacties met eigenaars, rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen						
Overige mutaties		5	-5	-		-
Dividend aan aandeelhouders			-37	-37		-37
	-	5	-42	-37	-	-37
Stand per 30 juni 2019	1.012	50	2.582	3.644	15	3.659

Datum 15 augustus 2019

Pagina 7/18

Toelichting op het verkorte geconsolideerde halfjaarbericht 2019

Algemene toelichting

Verslaggevende entiteit

NV Nederlandse Spoorwegen is gevestigd te Utrecht in Nederland.

Het geconsolideerde halfjaarbericht van de vennootschap over het eerste halfjaar van 2019 omvat de vennootschap en haar dochterondernemingen (tezamen te noemen de "Groep") en het belang van de Groep in deelnemingen en vennootschappen waarover gezamenlijk met derden zeggenschap wordt uitgeoefend. NV Nederlandse Spoorwegen is de houdstermaatschappij van NS Groep die op haar beurt de houdstermaatschappij is van de werkmaatschappijen die de verschillende bedrijfsactiviteiten van het concern uitvoeren.

Overeenstemmingsverklaring

Dit verkorte geconsolideerde halfjaarbericht is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 *Tussentijdse financiële verslaggeving*. Het bevat niet alle informatie die is vereist voor een volledige jaarrekening en dient in combinatie met de geconsolideerde jaarrekening 2018 van de Groep te worden gelezen.

Dit verkorte geconsolideerde halfjaarbericht is opgesteld door de directie en op 15 augustus 2019 besproken en goedgekeurd door de Raad van Commissarissen. Dit verkorte geconsolideerde halfjaarbericht is beoordeeld door Ernst & Young Accountants LLP, maar niet gecontroleerd.

Belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving

De in dit verkorte geconsolideerde tussentijdse bericht toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep zijn dezelfde als toegepast in de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2018 met uitzondering van IFRS 16. De toepassing van de gewijzigde IFRS standaard 16 per 1 januari 2019 heeft majeure impact op de halfjaarcijfers (balans en winst-en-verliesrekening) en vloeit met name voort uit de verwerking van lease contracten van de buitenland activiteiten, die tot 1 januari 2019 als operationele leasecontracten 'off-balance' werden verwerkt. De impact van de transitie is hieronder weergegeven. De overige nieuwe of aangepaste standaarden effectief vanaf 1 januari 2019 hebben geen significante impact op de geconsolideerde cijfers van de Groep.

IFRS 16 Leases

IFRS 16 introduceert een eenduidig, 'on-balance' verslaggevingsmodel voor leasees. Voor de Groep, als lessee, resulteert dit in het activeren van het gebruiksrecht, wat het recht om onderliggende activa te gebruiken representeert en leaseverplichtingen welke de verplichting tot leasebetalingen representeert.

De Groep heeft IFRS 16 toegepast vanaf 1 januari 2019, met toepassing van de aangepaste retrospectieve benadering. Daarom is het cumulatieve effect van de invoering van IFRS 16 als een aanpassing in de openingsbalans op 1 januari 2019 verwerkt, zonder aanpassing van vergelijkende informatie. De Groep heeft ervoor gekozen om niet gebruik te maken van de praktische mogelijkheid om de standaard alleen toe te passen op contracten die eerder werden geïdentificeerd als leaseovereenkomsten die op de datum van eerste toepassing IAS 17 en IFRIC 4 toepassen, maar heeft een integrale nieuwe beoordeling van alle leasecontracten uitgevoerd.

Tussen de toelichting van de niet in de balans opgenomen verplichtingen inzake leasecontracten per 31 december 2018 die is opgesteld conform de eisen van IAS17 en de

Datum 15 augustus 2019

Pagina 8/18

waardering van het gebruiksrecht per 1 januari 2019 conform IFRS zitten naast contantmaking substantiële verschillen, die worden veroorzaakt door:

- Verplichtingen per 31 december 2018 die betrekking hebben op afgesloten leasecontracten, waarbij activa in de toekomst wordt geleverd, leiden tot opname in de toelichting onder IAS 17, maar leiden per 1 januari 2019 nog niet tot een opname van gebruiksrecht van activa en leaseverplichtingen onder IFRS 16 (circa € 1,5 miljard).
- Specifieke leasecontracten in het Verenigd Koninkrijk die als lease classificeren onder IAS 17, maar niet onder IFRS 16. Deze betalingen worden vanaf 1 januari 2019 als gebruiksvergoeding verantwoord, in de periode waarop ze betrekking hebben (circa € 0,6 miljard).

De Groep heeft er ook voor gekozen om gebruik te maken van de vrijstellingen voor de opname van leasecontracten die op de aanvangsdatum een leaseperiode van 12 maanden of minder hebben en geen aankoopoptie bevatten ('kortetermijn-leaseovereenkomsten'), en leasecontracten waarvoor het onderliggende actief van lage waarde is.

Het effect van de toepassing van IFRS 16 per 1 januari 2019 is als volgt (verhoging/(verlaging)):

(in miljoenen euro's)

Materiële vaste activa	-31
Financiële leases	-14
Gebruiksrecht vaste activa	1.600
Investerings verwerkt volgens de equity-methode	-3
Latente belastingvordering	8
Leaseverplichting	-1.595
Eigen vermogen	35

Het effect op het eigen vermogen van € 35 miljoen is het gevolg van leasecontracten in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk waardoor het verschil tussen het gebruiksrecht en de leaseverplichting onder aftrek van de latente belastingvordering als eigen vermogen is verwerkt.

Impact op de winst-en verliesrekening (toename/(afname)) voor het eerste half jaar van 2019:

(in miljoenen euro's)	eerste half jaar 2019
Afschrijvingen	196
Huurkosten	-211
Resultaat uit bedrijfsactiviteiten	15
Rentekosten	18
Winstbelasting	0
Resultaat over de verslagsperiode	-3

Datum 15 augustus 2019

Pagina 9/18

Aard van het effect van de toepassing van IFRS 16

De Groep heeft leasecontracten voor materieel, onroerend goed en andere bedrijfsmiddelen. Voorafgaand aan de toepassing van IFRS 16 heeft de Groep elk van haar leaseovereenkomsten (als lessee) op de aanvangsdatum geclassificeerd als financiële lease of operationele lease. Een leaseovereenkomst werd geclassificeerd als een financiële lease indien de risico's en voordelen verbonden aan de eigendom van het geleasede actief in belangrijke mate werden overgedragen aan de Groep; anders werd de lease geclassificeerd als een operationele lease. Financiële leases werden bij aanvang van de leaseovereenkomst gekapitaliseerd tegen de niet-waarneembare reële waarde van het geleasede actief of, indien lager, tegen de contante waarde van de minimale leasebetalingen. Leasebetalingen werden verdeeld tussen rente (opgenomen als financieringskosten) en vermindering van de leaseverplichting. Bij een operationele lease werd het geleasede goed niet geactiveerd en werden de leasebetalingen lineair als huurlasten in de winst- en verliesrekening opgenomen over de leaseperiode. Eventuele vooruitbetaalde huur en overlopende huur werden respectievelijk opgenomen onder Vooruitbetalingen en Handels- en overige schulden. Bij de toepassing van IFRS 16 heeft de Groep één enkele opname- en waarderingmethode toegepast voor alle leaseovereenkomsten, met uitzondering van kortetermijn- en leaseovereenkomsten voor activa met een lage waarde. De standaard voorziet in specifieke overgangvereisten en praktische voordelen, die door de Groep zijn toegepast.

Leaseovereenkomsten die voorheen werden geclassificeerd als financiële leases

De Groep heeft de initiële boekwaarde van de opgenomen activa en verplichtingen op de datum van de eerste toepassing niet gewijzigd voor leaseovereenkomsten die voorheen als financiële lease werden geclassificeerd (d.w.z. de activa en verplichtingen met een gebruiksrecht zijn gelijk aan de activa en verplichtingen die onder IAS 17 werden opgenomen). De vereisten van IFRS 16 werden vanaf 1 januari 2019 op deze leaseovereenkomsten toegepast.

Leaseovereenkomsten die voorheen als operationele leases werden verwerkt

De Groep heeft activa met een gebruiksrecht en leaseverplichtingen opgenomen voor die leaseovereenkomsten die voorheen als operationele leases werden geclassificeerd, met uitzondering van kortetermijn- en leaseovereenkomsten voor activa met een lage waarde, en de overeenkomsten die uit de integrale beoordeling niet onder de definitie van een lease vallen onder IFRS 16.

Voor de leasecontracten in Duitsland en Verenigd Koninkrijk zijn de gebruiksrecht activa opgenomen op basis van de boekwaarde alsof de standaard altijd was toegepast, los van het gebruik van de marginale rentevoet op de datum van de eerste toepassing. Voor de leases in Nederland zijn de gebruiksrecht activa opgenomen op basis van het bedrag dat gelijk is aan de leaseverplichtingen, aangepast voor eventuele eerder opgenomen vooruitbetaalde en lopende leasebetalingen. Leaseverplichtingen werden opgenomen op basis van de contante waarde van de resterende leasebetalingen, verdisconteerd aan de hand van de marginale rentevoet op de datum van eerste toepassing.

Onderstaand de boekwaarde van het gebruiksrecht activa per categorie.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 10/18

(in miljoenen euro's)

	Materieel	Vastgoed	Overig	Totaal
<i>Nederland</i>	96	131	4	231
<i>Verenigd Koninkrijk</i>	702	17	6	725
<i>Duitsland</i>	623	19	2	644
Stand per 1 januari 2019	1.421	167	12	1.600
Stand per 30 juni 2019	1.443	169	13	1.625

Marginale rentevoet

Bij de berekening van de contante waarde van de leasebetalingen gebruikt de Groep de marginale leenrentevoet op de aanvangsdatum van de leaseovereenkomst. Na de aanvangsdatum wordt het bedrag van de leaseverplichtingen verhoogd om de toename van de rente te weerspiegelen en verlaagd voor de betaalde leasebetalingen. Daarnaast wordt de boekwaarde van de leaseverplichtingen geherwaardeerd indien er sprake is van een wijziging, een wijziging in de leaseperiode, een wijziging in de inhoudelijke vaste leasebetalingen of een wijziging in de beoordeling van de aankoop van het onderliggende actief.

De rentevoet is vastgesteld op basis van de marginale rentevoet die is afgeleid van het interne ratingmodel per land met een afslag voor activa specifieke elementen. De gebruikte rentevoet is afhankelijk van de looptijd van het contract en varieert als volgt:

Marginale rentevoet (in procenten)

		gemiddeld gehanteerd
Nederland	0,0% - 2,0%	0,3%
Verenigd Koninkrijk	2,3% - 6,4%	3,1%
Duitsland	0,1% - 2,7%	1,6%

Aanpassing waarderingsgrondslagen toegezegde pensioenregelingen Verenigd Koninkrijk in 2018

In de jaarrekening 2018 heeft de Groep de verslaggeving gewijzigd ten aanzien van toegezegde pensioenregelingen voor de spoorindustrie in het Verenigd Koninkrijk. In de huidige concessieovereenkomsten is vastgelegd dat de franchisenemer alleen verantwoordelijk is voor overeengekomen bijdragen over de periode van de concessie. Na afloop van de concessie worden alle rechten en plichten met betrekking tot de werknemers overgedragen aan de nieuwe franchisenemer.

De Groep heeft de grondslagen voor de verantwoording van de pensioenlasten in de winst-en-verliesrekening gewijzigd. Vanaf heden worden alleen de kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening die gedurende de concessieperiode ten laste komen van de franchisenemer (de Groep). Deze netto pensioenlasten worden daarom berekend, rekening houdend met het deel van de kosten die gedragen zullen worden door de werknemers (40%) en door andere partijen na afloop van de huidige concessieperiode. Deze netto berekening houdt wel rekening met een eventuele toerekening binnen de concessieperiode, die (mogelijk) kan optreden bij de driejaarlijkse beoordelingen tijdens de concessieperiode of aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen over de concessieperiode.

Tot en met boekjaar 2017 werden de IAS 19 servicekosten verantwoord in de winst-en-verliesrekening, waarbij alleen rekening werd gehouden met het deel van de kosten die gedragen zullen worden door de werknemers. Het deel van de kosten die gedragen zullen

Datum 15 augustus 2019

Pagina 11/18

worden door andere partijen na afloop van de huidige concessieperiode werd verwerkt als onderdeel van de 'niet gerealiseerde actuariële resultaten'. De aangepaste verwerkingswijze van deze spoorwegpensioenregeling geeft een beter inzicht in het aandeel in de kosten dat daadwerkelijk door de Groep gedragen wordt in de verschillende concessies. Tevens sluit deze wijziging aan op de overeenkomstige wijziging die een aantal andere franchisenemers in het Verenigd Koninkrijk in de afgelopen jaren hebben doorgevoerd.

De aanpassing van deze grondslag is eveneens doorgevoerd in de waardering van het belang van de groep in de joint venture Merseyrail Ltd. De vergelijkende cijfers over het eerste half jaar van 2018 zijn voor deze stelselwijziging aangepast voor vergelijkingsdoeleinden. Deze wijziging heeft geleid tot een toename van het resultaat van € 15 miljoen en een afname van het niet gerealiseerde resultaat rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen van € 15 miljoen. Er is geen effect op het eigen vermogen per 30 juni 2018.

Brexit

De verwachte impact van de Brexit op de concessies in het Verenigd Koninkrijk is toegelicht in de jaarrekening 2018. De ontwikkelingen in de eerste helft van 2019 leiden niet tot een gewijzigde verwachte impact.

Nieuwe / aangepaste richtlijnen 2020

De aangepaste standaarden per 2020 zullen geen significante impact op de geconsolideerde cijfers van de Groep hebben.

Schattingen en beoordelingen

De opstelling van halfjaarberichten vereist oordeelsvorming door de leiding, die schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen voor financiële verslaggeving en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en de omvang van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die, gegeven de omstandigheden, als redelijk worden beschouwd. De werkelijke uitkomsten kunnen van deze schattingen afwijken.

Tenzij hierna anders wordt vermeld, zijn bij het opstellen van dit geconsolideerde halfjaarbericht de gebruikte belangrijke, door het management gevormde oordelen bij de toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving van de Groep en de gebruikte belangrijkste schattingsbronnen gelijk aan de oordelen en bronnen die zijn toegepast bij het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening over het boekjaar 2018, met uitzondering van gevormde oordelen gerelateerd aan IFRS 16 lease accounting.

Financieel risicobeheer

De doelstellingen en het beleid van de Groep op het gebied van het financieel risicobeheer komen overeen met de doelstellingen en het beleid die in de geconsolideerde jaarrekening 2018 zijn uiteengezet.

Acquisitie en verkoop van kapitaalbelangen

In het eerste halfjaar 2019 heeft de volgende verkooptransactie van kapitaalbelangen plaatsgevonden.

DISA

Op 2 oktober 2018 heeft de groep het besluit genomen om de vennootschap DISA Assets Ltd (dochter van NSF5H) te vervreemden en op dat moment zijn de activa en passiva gereclassificeerd als aangehouden voor verkoop en is gestopt met het afschrijven op de activa.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 12/18

Op 10 april heeft de Groep haar 100% belang in de vennootschap DISA Assets Ltd vervreemd. Bij de boekhoudkundige verwerking is met name gekeken naar de substance van de transactie (sale en leaseback) in plaats van de juridische vorm. Hierdoor wordt een groot deel van de boekwinst verantwoord over de looptijd van het leasecontract.

Het gedeelte van het verkoopresultaat (verschil tussen verkooppopbrengst € 17 miljoen en nettovermogenswaarde) van deze transactie dat niet betrekking heeft op de waarde van het verkregen gebruiksrecht is als resultaat in het eerste half jaar van 2019 verantwoord. Dit gedeelte betreft € 2 miljoen.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 13/18

Toelichting op de geconsolideerde balans

1) *Overige financiële vaste activa, inclusief beleggingen*

De overige financiële vaste activa, inclusief beleggingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(in miljoenen euro's)	30 juni 2019	31 december 2018
Tot de vaste activa behorende overige financiële activa		
Belang in aandelen	84	81
Belang in obligaties	33	28
Leningen en vorderingen	6	6
Financiële leases	31	41
Comodity derivaten	5	2
Overige financiële vaste activa	1	1
Totaal	160	159

De in de balans opgenomen boekwaarden van financiële activa en verplichtingen wijken niet materieel af van de reële waarde. Het belang in aandelen, obligaties en commodity derivaten staan tegen reële waarde gewaardeerd.

2) *Eigen vermogen en dividend*

In de aandeelhoudersvergadering van 18 maart 2019 zijn de jaarrekening over 2018 en de winstbestemming vastgesteld. Overeenkomstig het voorstel is van de winst over de verslagperiode van € 106 miljoen een bedrag van € 69 miljoen toegevoegd aan de reserves en een bedrag van € 37 miljoen uitgekeerd als dividend.

3) *Leningen en overige financiële verplichtingen inclusief derivaten*

Het totaalbedrag aan leningen en overige financiële verplichtingen kan als volgt worden gespecificeerd:

(in miljoenen euro's)	30 juni 2019	31 december 2018
Langlopende verplichtingen		
(Onderhandse) leningen	651	652
Overige financiële verplichtingen	42	42
Commodity derivaten	1	2
Totaal	694	696
Kortlopende verplichtingen		
(Onderhandse) leningen	183	72
Rekeningcourant kredieten banken	17	22
Commodity derivaten	1	2
Totaal	201	96
Totaal verplichtingen	895	792

Datum 15 augustus 2019

Pagina 14/18

Bij het bepalen van de waarde van voor afdekking gebruikte commodity derivaten gebruikt de Groep waarderingstechnieken waarbij alle significante benodigde gegevens zijn ontleend aan zichtbare marktgegevens.

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen (langlopend € 44 miljoen en kortlopend € 2 miljoen) die per 31 december 2018 zijn verantwoord hebben betrekking op financial leaseverplichtingen onder IAS 17.

4) *Afwikkeling claims en procedures*

Individuele tegemoetkoming Tweede Wereldoorlog

NS heeft tijdens de Tweede Wereldoorlog in opdracht van de bezetter treinen gereden. Uit diverse gesprekken met de heer Salo Muller, een overlevende van de Holocaust, is gebleken dat bij de heer Muller, maar ook bij anderen, de wens leeft dat de NS de slachtoffers van de transporten en hun directe nabestaanden niet alleen collectief herdenkt, maar hun leed ook individueel erkent en de vraag naar individuele tegemoetkoming leeft. NS vindt dat niemand gebaat is bij lange juridische procedures. NS heeft de bereidheid uitgesproken om op morele gronden een individuele financiële tegemoetkoming te doen aan de meest direct door haar handelen getroffen. Daarom is gezamenlijk besloten om af te zien van een juridische procedure over aansprakelijkheid en een commissie in te stellen die de tegemoetkomingsregeling zal uitvoeren. De commissie is in januari 2019 onder voorzitterschap van de heer Job Cohen gestart met als opdracht om op morele gronden over te gaan tot individuele tegemoetkoming aan een nader vast te stellen groep overlevenden en directe nabestaanden.

De Commissie Individuele Tegemoetkoming Slachtoffers WOII Transporten NS heeft op 26 juni 2019 haar advies gepresenteerd. NS neemt dit advies over en heeft per 30 juni 2019 een voorziening getroffen van € 42,5 miljoen voor de verwachte uitkeringen en uitvoeringskosten. De aard van de regeling resulteert in een inherente schattingonzekerheid, die zowel ziet op het aantal nog overlevenden en directe nabestaanden, alsmede het aanvraagpercentage.

Chroom 6

Op donderdag 31 januari 2019 heeft het RIVM de resultaten gepresenteerd van het onderzoek Chroom-6 bij het re-integratieproject tROM in Tilburg. In het Tilburgse project tROM werkten tussen 2004 en 2011 uitkeringsgerechtigden aan onder andere NS-treinen en museumtreinen in de toenmalige werkplaats van NedTrain Tilburg. Het RIVM heeft onderzoek uitgevoerd, waaraan NS haar medewerking heeft verleend. Een onafhankelijke commissie heeft aan de hand van de onderzoeksresultaten conclusies getrokken en adviezen geformuleerd. De commissie heeft stevige conclusies getrokken, ook over de rol van NS in het Tilburgse project. De gemeente Tilburg, NS en het Spoorwegmuseum hebben volgens de commissie allemaal ieder voor zich steken laten vallen. Begin februari 2019 hebben partijen bekendgemaakt dat zij gezamenlijk en elk vanuit de eigen verantwoordelijkheid tot een regeling komen. Om op deze manier zo snel mogelijk duidelijkheid te bieden aan de betrokkenen.

NS heeft haar aandeel in de verwachte kosten voorzien per 31 december 2018 van € 5 miljoen.

Verder doet Politie in opdracht van het Openbaar Ministerie op dit moment strafrechtelijk onderzoek, waarbij NedTrain als één van de verdachten is aangemerkt. De uitkomsten van dit onderzoek zijn op dit moment onzeker.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 15/18

ACM

In het besluit van 6 maart 2015 heeft de ACM geconcludeerd dat NS artikelen 67 en 71 van de Spoorwegwet ("Spw") heeft overtreden door in het kader van de aanbesteding Limburg geen redelijk aanbod te doen voor wat betreft een aantal voorzieningen.

Op 22 mei 2017 heeft de ACM geoordeeld dat NS in strijd heeft gehandeld met artikel 24 van de Mededingingswet en artikel 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. De ACM heeft NS hiervoor een boete opgelegd van € 40,95 miljoen. De ACM stelt, op grond van een normenkader dat zij zelf heeft bepaald, dat de bieding van NS niet aan de interne rendementseis zou voldoen. Deze benadering van de ACM is nieuw en heeft verstrekende gevolgen voor de spoorsector en toekomstige aanbestedingen en investeringen door NS. Gelet hierop heeft NS bezwaar aangetekend tegen het besluit. NS betwist dat zij een verlieslatend bod zou hebben gedaan bij de aanbesteding van het openbaar vervoer in Limburg. Het bod voldeed ook aan de interne rendementseis. NS is het daarom oneens met het oordeel en onderbouwing van het besluit van de ACM. NS heeft door middel van een bezwaarschrift aan de ACM gevraagd het besluit te heroverwegen. Op 29 maart 2018 heeft de ACM de bezwaren van NS afgewezen. NS heeft beroep ingesteld tegen het besluit op bezwaar. De opgelegde boete is in 2017 voldaan en ten laste gebracht van het resultaat 2017. De rechtbank Rotterdam heeft op 27 juni 2019 het besluit van de ACM vernietigd. De boete blijft niet in stand en is in juli 2019 teruggestort aan NS en per 30 juni 2019 in het resultaat verwerkt. De ACM heeft hoger beroep aangetekend en een termijn gevraagd om de gronden aan te vullen.

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie (Functioneel Parket s'-Hertogenbosch) is in 2015 een strafrechtelijk onderzoek gestart naar mogelijke strafbare feiten in verband met de aanbesteding voor het openbaar vervoer in Limburg. Het onderzoek is gericht op feiten en omstandigheden rondom een vermeende constructie inzake het bekendmaken van bedrijfsgeheimen. Onder meer de vennootschappen NS Groep N.V., Qbuzz B.V., Abellio Transport Holding B.V. en Abellio Nederland B.V. zijn als verdachte aangemerkt. In februari 2016 heeft de NS Groep N.V. het eind proces-verbaal met betrekking tot het strafrechtelijke onderzoek ontvangen. Het OM heeft nadien NS Groep N.V. gedagvaard. De inhoudelijke behandeling heeft in het tweede deel van 2017 plaatsgevonden. Op 21 december 2017 heeft de Rechtbank Oost-Brabant NS vrijgesproken ten aanzien van twee aan NS ten laste gelegde feiten en is het openbaar ministerie niet-ontvankelijk verklaard ten aanzien van een derde aan NS ten laste gelegd feit.

Het openbaar ministerie heeft hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van 21 december 2017. De uitkomst hiervan en welke financiële consequenties dit zal hebben (hoogte eventuele boete, transactie etc.) valt op dit moment dan ook niet betrouwbaar vast te stellen. Als gevolg hiervan is geen voorziening opgenomen.

5) Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Investeringsverplichtingen

Eind juni 2019 heeft de Groep investeringsverplichtingen uitstaan voor een bedrag van € 1.390 miljoen (31 december 2018: € 1.377 miljoen), voornamelijk voor aankoop van rollend materieel en investeringen in stationsomgevingen.

Verplichting inzake energie Nederland

In 2014 heeft de Groep met Eneco een tienjarig contract (2015-2024) afgesloten voor de levering van de groene tractie-elektriciteit aan het materieelpark in Nederland. Per 30 juni 2019 bedraagt de afnameverplichting € 218 miljoen (31 december 2018 € 218 miljoen).

Datum 15 augustus 2019

Pagina 16/18

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening

6) *Opbrengsten/resultaatontwikkeling*

In de volgende tabel worden de opbrengsten uitgesplitst naar een combinatie van vervoerssoort en geografische gebied:

(in miljoenen euro's)

	eerste halfjaar	
	2019	2018
Treingerelateerd vervoer in Nederland	1.308	1.234
Stationsontwikkeling en -exploitatie in Nederland	274	289
Treingerelateerd vervoer in het Verenigd Koninkrijk	1.211	1.072
Busgerelateerd vervoer in het Verenigd Koninkrijk	111	108
Treingerelateerd vervoer in Duitsland	252	168
	3.156	2.871

De omzet voor de NS Groep stijgt met € 285 miljoen van € 2.871 miljoen over het eerste halfjaar van 2018 naar € 3.156 over het eerste halfjaar 2019.

De stijging in Nederland is met name het gevolg van volumegroei in reizigerskilometers en de tariefsverhoging. De groei in het Verenigd Koninkrijk wordt met name veroorzaakt door de autonome groei van bestaande Britse concessies met name de concessies ScotRail en East Anglia. De Groep blijft de Brexit en de mogelijke effecten hiervan op de Britse spoorwegmarkt nauwgezet volgen. De groei in Duitsland wordt vooral gerealiseerd door de start van de concessies DISA en RXX op 8 december 2018.

Naast de hogere vervoersopbrengsten is het resultaat over het eerste half jaar van 2019 sterk beïnvloed door een aantal bijzondere posten, namelijk de voorziening voor individuele tegemoetkomingen Tweede Wereldoorlog (€ -42,5 miljoen), remarketing fee Fyra (€ 21 miljoen) en terugontvangen boete ACM (€ 41 miljoen). Aangezien de boete ACM en remarketing fee Fyra onbelast zijn, is de belastingdruk over het eerste half jaar van 2019 substantieel lager dan het nominale tarief.

7) *Winstbelastingen*

(in miljoenen euro's)

	eerste halfjaar	
	2019	2018*
Resultaat voor belastingen	95	27
Belastingen naar de winst volgens Nederlands belastingtarief vennootschapsbelasting (2019 en 2018: 25%)	-24	-7
Permanente verschillen	21	0
Effect van het belastingtarief van buitenlandse jurisdicties	2	-2
Overige correcties		3
	-1	-6

* aangepast voor de stelselwijziging spoorwegpensioenregelingen Verenigd Koninkrijk, zoals toegelicht in de grondslagen.

8) *Seizoensinvloeden*

Het zwaartepunt van het bedrijfsresultaat ligt met name in het tweede deel van het halfjaar als gevolg van hogere treingerelateerde vervoersopbrengsten in dit deel van het jaar.

Datum 15 augustus 2019

Pagina 17/18

9) Medewerkers

Het gemiddeld aantal medewerkers in fte is toegenomen van 33.327 in 2018 naar 33.501 over het 1^e half jaar 2019. De ultimo stand per 31 december 2018 bedroeg 33.571.

10) Verbonden partijen

De transacties met verbonden partijen vinden plaats op basis van het arms length-principe.

Alle geplaatste aandelen zijn in handen van de Staat. Een significante transactie met een aan de Staat gelieerde onderneming (Dienst Uitvoering Onderwijs) betreft de opbrengsten van de studentenkaart (eerste halfjaar 2019: € 230 miljoen, eerste halfjaar 2018: € 226 miljoen).

Met ProRail BV, een aan de Staat gelieerde onderneming, vinden de volgende transacties plaats:

- De gebruiksvergoeding voor de Nederlandse infrastructuur bedroeg in het eerste halfjaar 2019 € 167 miljoen (eerste halfjaar 2018: € 157 miljoen).

Verder hebben er geen significante transacties plaatsgevonden met verbonden partijen.

Overige informatie

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die toelichting vereisten in de periode 30 juni 2019 tot het moment van het uitbrengen dit halfjaarbericht.

Utrecht, 15 augustus 2019

Raad van Bestuur

R.H.L.M. van Boxtel, President-directeur

H.L.L. Groenewegen, Directeur Financiën

W.E.F. Rintel, Directeur Operatie

T.B. Smit, Directeur Commercie & Ontwikkeling

Datum 15 augustus 2019

Pagina 18/18

Beoordelingsverklaring

Aan: de aandeelhouder van NV Nederlandse Spoorwegen

Opdracht

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen verkorte geconsolideerde tussentijdse financiële informatie over de periode 1 januari 2019 tot en met 30 juni 2019 (hierna: tussentijdse financiële informatie) van NV Nederlandse Spoorwegen te Utrecht bestaande uit de verkorte geconsolideerde winst-en-verliesrekening, het verkort geconsolideerd overzicht van het totaalresultaat, de verkorte geconsolideerde balans, het verkort geconsolideerd kasstroomoverzicht en het verkort geconsolideerd mutatieoverzicht eigen vermogen met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen, beoordeeld. De directie van de vennootschap is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie. Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling van de tussentijdse financiële informatie verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de tussentijdse financiële informatie over de periode 1 januari 2019 tot en met 30 juni 2019 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Amsterdam, 15 augustus 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. J. Verhagen RA